

НАШЕ

ЖИТТЯ

РІК ВИДАННЯ 6-й
Газета виходить
щотижня

ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО ПРАВЛІННЯ УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ГЛУХИХ

№ 22 (308) |

Субота, 2 червня 1973 р.

Ціна 2 коп.

Третьюму, вирішальному — ударні темпи!

НАТХНЕННЯ, З ПІДНЕСЕННЯМ

О. ФУДИМ,
директор Донецького УВП

Великі завдання стоять перед колективом трудівників в третьому, вирішальному році дев'ятої п'ятирічки. Вони визначені перспективним, комплексним планом НОП, а також технічного прогресу і соціального розвитку підприємства.

Трудівникам УВП належить не тільки виконати виробничу програму, але й зустрічний напружений план. Це означає: реалізувати продукції понад річне завдання на 50 тисяч карбованців, на 2 проценти перевищити план підвищення продуктивності праці, вдосконалити технологію, продовжити технічне переозброєння цехів і до кінця року досягнути 90 процентів рівня механізації допоміжних робіт, а також перевищити план по прибутках на 32 тисячі карбованців.

Разом з цим, колективу необхідно провести великий комплекс робіт по реконструкції підприємства у відповідності з проектом, що розроблений Харківським «УКРДІПРОМІСЦЕВПРОМОМ». Кошторис вартості робіт по реконструкції становить 2 мільйони 331 тисячу карбованців. Ці капіталовкладення необхідно освоїти протягом 1973-1975 років.

Колектив нашого підприємства з великим ентузіазмом взявся за реконструкцію. Кожен трудівник зобов'язався відпрацювати на спорудженні нового виробничого корпусу по 50—70 годин.

Новий корпус намічено спорудити поруч з діючим. Для цього вже знесено сквер (зелені насадження намічено посадити в іншому місці). На будівельному майданчику наші виробничники попрацювали вже не одну суботу. Зараз повним ходом ідуть роботи по прокладанню інженерних комунікаційних ліній і споруд. До кінця року каркас основного будинку повинен бути готовим.

Споруджуваний за останнім словом техніки новий виробничий комплекс намічено звести зі скла і бетону. Це виробниче приміщення повинно приваблювати не тільки сучасним зовнішнім виглядом, але й технічним обладнанням великих, просторих цехів: новими високопродуктивними верстатами, поточними конвеєрними лініями, раціональною розстановкою технологічного устаткування у поєднанні з ростом контрольних функцій у процесі виробництва, що вдвоє повинно зменшити тяжку фізичну працю. Аерація цехів, подача розпиленої води в місця нагрівання і пилотворіння, обладнання вентиляційними установками поліпшить санітарно-гігієнічні умови праці. Рациональне фарбування й організація робочих місць зменшить вірогідність одержання травми, стане стимулюючою ос-

новою в підтриманні чистоти і порядку на робочому місці, а також знизить моторно-зорову й фізичну стомленість, згладить почуття виробничої одноманітності і підвищить насолоду від праці.

Це в майбутньому. До цього

спрямоване все наше виробниче життя в нинішньому, вирішальному році і до кінця поточної п'ятирічки.

А позаду етапи великої праці і нелегкого становлення оновленого колективу, що зростає і йде вперед. У 1974 році підприємство відзначатиме своє 30-річчя. Тому вже зараз не завадило б оглянутись назад.

З чого ми розпочинали?

З двох цехів кустарного призначення, що знаходилися в різних частинах міста і розміщалися в напівпідвальних і зруйнованих будинках. Працювало і навчалось тоді 45 чоловік глухих. Річний обсяг випуску валової продукції становив 10 тисяч карбованців в нинішніх цінах.

У той час ще гриміла війна, але у звільненому Донецьку в 1944 році вже йшли роботи по відбудові. Заново створювалися Товариства по трудовлаштуванню глухих та інвалідів. І головним завданням у період заснування підприємства у вигляді кустарних майстерень — взуттєвої та швейної, а потім фотоательє, було — дати роботу глухим та інвалідам.

Розростаючись, підприємство в випуску різноманітнішу продукцію: ящики, нитки, замаску, сітки для ліжок, покривельну металеву черепицю, хустки, покривала та інше. Обладнання було дуже примітивним, а всі процеси роботи виконувалися вручну.

У 1952 році було виділено майданчик для спорудження нової виробничої площі в нинішньому районі міста. Тут із зруйнованого

будинку (колишньої школи) спорудили один з основних цехів. Потім поступово один за одним ставали до ладу додаткові цехи й підсобні приміщення. Через чотири роки підприємство перейшло на випуск електроустановочних виробів.

Одночасно з організацією нового виробництва було проведено велику роботу по перекваліфікації і навчанню робітників нових професій. З цього часу постоєло нове завдання: дати спеціальність і кваліфікацію глухим трудівникам міста.

У 1961 році у співдружності з науково-дослідним інститутом світлотехнічної промисловості наш колектив розпочав випуск нових, сучасних на той час, електроустановочних виробів. На УВП було створено інструментально-механічний цех, що й сьогодні повністю забезпечує основні цехи оснасткою: штампами, пресформами, пристосуваннями, а також догляд за складним обладнанням.

Так, спільними зусиллями всього колективу підприємство зросло до крупного механізованого виробництва. Нині тут здійснюється ряд заходів, що дозволяють різко збільшити випуск необхідних народному господарству країни електроустановочних виробів.

За короткий строк УВП освоїло і розпочало виробництво нової промислової продукції — магнітного пускача серії ПМЕ-100 (типів ПМЕ-111, ПМЕ-113). Для випуску його першої партії, щоб освоїти цілий ряд принципово нових технологічних процесів та прийомів роботи, у творче відраження на споріднені підприємства виїжджали бригади робітників та інженерно-технічних працівників УВП.

Недавно двом нашим виробам металевим карнизам та ПМЕ-111 присвоєно першу категорію якості. До атестації готуємо також і електроустановочні вироби. Але досягнуті успіхи нас не заспокоюють. В даний час всі зусилля і наполеглива праця колективу спрямовані головним чином на те, щоб домогтися присвоєння нашим виробам найвищої категорії якості.

З ростом виробництва, підприємства в цілому, зростають і його люди. Нині з керівного складу і цехового персоналу інженерно-технічних працівників, 36 мають вищу і середню спеціальну освіту, з них 9 чоловік глухих. Крім того, троє глухих спеціалістів продовжують навчання у вузах.

Творче і трудове піднесення всього колективу — запорука успішного виконання плану і соціалістичних зобов'язань третього, вирішального року дев'ятої п'ятирічки.

Ініціатори нарощують випуск

Змагаючись за дострокове виконання завдань третього, вирішального року дев'ятої п'ятирічки, трудівники Київського дослідного підприємства 29 травня завершили п'ятимісячний план по випуску продукції. А всього з початку року кияни додатково випустили понад п'ятимісячне завдання виробів на 90 тисяч карбованців.

Серед виробничих колективів підприємства перед у соціалістичному змаганні ведуть бригади складальників пластмасових виробів та штепельних виробів ШСВ-20, що їх очолюють Меланія Іллівна Титаренко та Лідія Трифонівна Кивенко.

Високі виробничі показники у змаганні за дострокове виконання завдань третього, вирішального року дев'ятої п'ятирічки домоглися трудівники цеху на складанні РПУ-2. Особливо відзначилися в роботі І. С. Каневський, П. М. Будько, а також слюсар-складальник Н. Д. Поцілуйко.

Партії присвячується

Видавництво політичної літератури випустило в світ суверенне видання «Народження КПРС». Це невелика, мальовничо оформлена книга із зображенням В. І. Леніна на обкладинці.

У ній зібрано висловлювання В. І. Леніна, документи, а також уривки з доповідей Генерального секретаря ЦК КПРС Л. І. Брежнєва про народження першої в світі пролетарської партії нового типу.

(ТАРС).

РОБІТНИЧІЙ ЗМІНІ—
УВАГУ Й ТУРБОТУ

У спецшколах — інтернатах для глухих та туговухих дітей завершився навчальний рік. Тепер у житті випускників настав новий, не менш відповідальний період: яку обрати професію? куди піти працювати? Де продовжувати освіту?

У багатьох школах ще задовго до закінчення занять відбулися вечори профорієнтації та зустрічі з колишніми випускниками. В гостях у учнів побували керівники обласних відділів та учбово-виробничих підприємств Товариства, передові виробничники. Вони познайомили майбутніх випускників з перспективами розвитку своїх УВП, а згодом самі школярі побували в цехах підприємств.

Такий зв'язок із спецшколами-інтернатами №№ 91 та 97 тримають керівники Одеського облісвідділу і трьох УВП. Протягом всього навчального року вони зустрічалися по два-три рази. Це дає добрі результати. І для випускників Болградської та Одеських спецшкіл-інтернатів вже давно не існує проблеми: куди піти після школи? Двадцять три вихованці вже подали заяви з проханням зарахувати їх у групу виробничого навчання Одеського УВП-2. Твердо вирішили своє майбутнє й інші випускники.

Тісний зв'язок зі школами-інтернатами тримають також і керівники Вінницького, Житомирського, Львівського та інших облісвідділів УТОГ і УВП. У спецшколах цих областей широко знайомлять вихованців з перспективами розвитку матеріально-технічної бази Товариства, організовують екскурсії у цехи підприємств, а також проводять бесіди з батьками: де вчитимуться їхні діти? Який фах одержать вони?

Там, де добре налагоджено зв'язок УВП з школами, добре організовано також і виробниче навчання. На Дрогобицькому, Одеському-2, Єнакіївському підприємствах для підготовки майбутньої робітничої зміни створено всі необхідні навчальні та побутові умови. Після закінчення курсу навчання молоді фахівці, як правило, залишаються працювати на своєму рідному підприємстві, яке допомогло їм здобути спеціальність. Таких випускників особливо багато на Дрогобицькому УВП. Вчорашні учні групи виробничого навчання нині стали висококваліфікованими майстрами своєї справи. Серед них — бригадир складальників гарнітурних наборів Михайло Бігуняк, верстатник механічної обробки деревини Володимир Якубик, різьбар по дереву, ударник комуністичної праці Микола Вітик та багато інших.

Проте, на багатьох підприємствах Товариства ще недостатньо дбають про виховання та підготовку майбутньої робітничої зміни. Є в Полтавській області Миргородська спецшкола-інтернат і три учбово-виробничі підприємства Товариства. Але жоден з керівників згаданих УВП ще ні разу не побував у школі, не зустрічався з учнями, щоб після закінчення школи запросити їх у групу виробничого навчання.

Роками не заглядають до Благодатненської спецшколи-інтернату для глухих дітей інструктори Донецького облісвідділу УТОГ.

Не дбають про комплектування груп виробничого навчання та створення необхідних умов на Жданівському, Лубенському, Миколаївському та Херсонському УВП. І, як наслідок, на цих підприємствах низька статутна норма, велика плінність робочої сили.

Незабаром на підприємствах Товариства розпочнеться комплектування груп виробничого навчання. Готуючись до цього, на кожному УВП вже зараз необхідно скласти конкретну програму дій, щоб не допустити повторення минулорічних хиб у цій важливій державній справі.

У рішенні IX з'їзду Українського товариства глухих говориться: підвищити якість виробничо-професійної підготовки і перепідготовки на підприємствах Товариства, розвивати шефство кадрів робітників над молодими. Залучати випускників на виробниче навчання в УВП.

Тому справу комплектування груп виробничого навчання, їх підготовку до занять всім облісвідділам УТОГ необхідно взяти під свій неослабний контроль.

ВАНТАЖІ ДРУЖБИ

(репортаж з Чопа)

Раз у раз лунають оголошення диктора про прибуття чи відправлення поїздів Москва—Будапешт, Прага—Москва, Москва—Белград...

У вокзалі чути угорську, сербську, чеську, німецьку, іспанську, французьку та інші мови.

Станція Чоп — західні ворота нашої країни. Вони відкриті не тільки пасажирським поїздам. Ні вдень, ні вночі не припиняється рух товарних составів. Тут наочно перевищуються в широких торговельних зв'язках нашої Батьківщини з іншими країнами, і насамперед з державами — членами Ради Економічної Взаємодопомоги.

Ось ідуть ешелони з вугіллям, рудою, металом. Їх адреси Угорщина, Чехословаччина. Навстріч ідуть автомоболі і вугілля, текстиль і електромотори, вагони й одяг, вимірвальні прилади й апаратура зв'язку.

Через Чоп транзитні вантажі прямують у різні кінці світу. Тут можна зустріти состави майже з двадцяти країн. Тож залізничникам доводиться працювати особливо чітко. Вони роблять усе, щоб перед відповідальними вантажами завжди були відкриті семафори. Цьому сприяє й нова станція Ужгород-2, розташована поблизу Чопа, на кордоні з Чехословаччиною. Наша залізнична колія тут не закінчується, а перетинає кордон і прямує до міста Кошіце, найбільшого центра металургійної промисловості ЧССР. Нею щодоби проходять 250—300 ешелонів. На станції працюють поруч два дис-

петчери — радянський і чехословацький. Вони й координують рух составів.

— Із своїми сусідами, залізничниками чехословацької станції Чірна та угорської Захонь, — розповідає начальник станції Чоп Г. М. Кирпа, — ми живемо, як і годиться добрим сусідам. І чергові диспетчери, і начальники станцій свій робочий день починають з телефонного дзвінка до друзів — все має бути узгоджено, уточнено. Скажімо, на одній з трьох станцій стоїть порожній состав, який треба перегнати через кордон. Один із сусідів негайно йде на допомогу — посилає туди маневровий тепловоз... Отож і не дивно, що й своє свято — День залізничника ми відзначаємо не раз на рік, а тричі. Така вже складалась традиція. Разом підбиваємо підсумки, вшановуємо кращих працівників, спільно влаштовуємо вечори відпочинку.

У кабінеті начальника станції висять соціалістичні зобов'язання колективів станцій Чоп, Чірна і Захонь, надруковані трьома мовами.

— Наші чехословацькі й угорські побратими, — додає на закінчення Георгій Миколайович, — сказали так: «Хай ваш вирішальний у цій п'ятирічці рік буде вирішальним і для нас. На кордоні не повинно бути затримок».

...Вдень і вночі йдуть через Чоп мирні вантажі, перед якими засвічуються яскраві зелені вогні.

Ф. ПРОКОПЕНКО.

ШЛЯХ НАШОГО ЗРОСТАННЯ

1953 рік... На правому березі невідповідної на той час річки Стрижень, по вулиці Свердлова, стояли три невеликих, одноповерхових будиночки. Два з них можна було віднести до житлових, третій — обшарпаний, вріс в землю по самі вікна на яких були заржавілі ґрати.

Якусь мить я постояв напроти цього двору і рушив далі через дерев'яний місток, що вів до гаю з віковими деревами і зарослями чагарника. Назустріч мені йшов чоловік, і я вирішив уточнити в нього потрібну адресу. Повернувши назад, я набрався рішучості й зайшов у двір, який щойно проминув.

— Тут знаходиться швейне підприємство? — спитав у дівчини, яка була на подвір'ї. Вона з усмішкою вислухала мене, швидкими рухами показала на свої вуха, а потім на двері трохи віддаленого від вулиці, приміщення.

У будинку, куди вона мене направила, розміщались бухгалтерія і розкрійний цех масового пошиття Чернігівського УВП. В другому — було чути як гуділи і стрекотіли швейні машини. А в будівлі, де вікна з ґратами, як виявилось, був склад матеріалів та готової продукції, а також гуртожиток і слюсарня.

На той час у цехах масового пошиття та індопошиття було встановлено 19 швейних машин, на яких працювали 45 чоловік. Підприємство мало річний план по випуску продукції на суму 383,6 тисячі карбованців, а прибуток від реалізації становив 25,5 тисячі карбованців. Робітники УВП жили там, де хто міг.

Почав я працювати дещо з ваганням. Боявся, що незнання міміки стане великою перешкодою в роботі. Але люди, з якими трудився поруч, дуже сподобались мені. Їх товарицькість, чесність і працелюбність перебороли

в мені думку звільнитися. Так склався початок мого трудового шляху в системі УТОГ, який уже визначається цифрою 20 років.

Між 1953 і 1973 роками відстань часу немала. І, безумовно, вона сповнена багатьма подіями з життя колективу та розвитку підприємства.

У той час Чернігівське УВП випускало швейні вироби, ремонтувало годинники, виготовляло валики і кольорові хустинки, працювала перукарня і слюсарня майстерня, а також кузня. У цеху масового пошиття швейні машини приводилися в рух з допомогою трансмісії, а в індопошиві — стояли ножні. Тканини розкраювали вручну — звичайними ножами-різакми.

Таким було Чернігівське УВП 20 років тому. Відтоді багато чого змінилося. Розширив свою площу швейний цех, стало до ладу нове приміщення складу. Швейні машини переведено на електричну тягу, змонтовано конвеєрну лінію. Зросла сім'я робітничого колективу. На початку 1955 року в експлуатацію було здано двоповерховий гуртожиток на 100 місць. Збільшилися планові завдання.

Разом з виконанням планів вирішувалося питання кадрів для роботи на УВП. Найбільш енергійних та трудолюбивих було переведено на ключові ділянки виробництва з більшим обсягом роботи. Інструкторами виробничого навчання стали Катерина Ткаченко, Марія Пікінер та Параска Повжик. Бригади швей-мотористок очолювали Катерина Пильник, Валентина Тимошенко. Професією контрольного майстра оволоділи Іван Бакуринський та Зінаїда Савенок. Справжніми майстрами слюсарної справи стали Петро Пильник та Олексій Кодрик. Тонкою справою крейдувальника опанував Борис Марусенко. На підвищення квалі-

фікації були направлені до Києва Григорій Жучий та Катерина Ткаченко.

Всі, кому належало, навчалися у вечірній школі робітничої молоді для глухих. Підвищення загальноосвітнього рівня розширило світогляд членів колективу УВП, допомогло оволодіти більш складними машинами та операціями пошиття.

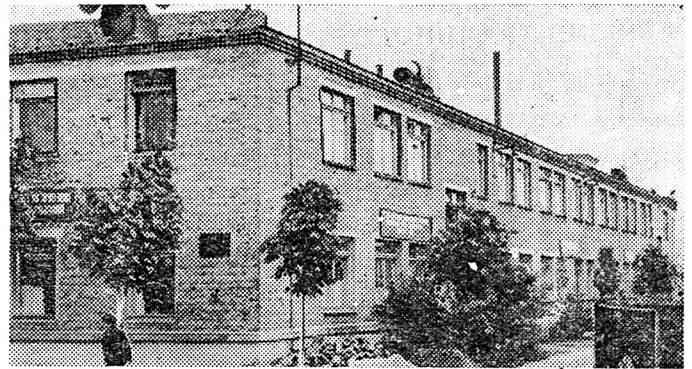
Накреслені раніше плани ставали реальністю. Розпочалося спорудження нового приміщення УВП та житлового будинку. У 1968 році було здано в експлуатацію новий двоповерховий виробничий корпус із світлим, просторим цехами. Тут встановили високопродуктивне обладнання та устаткування. В швейному цеху, наприклад, 80 швейних та 19 спеціальних машин, дві конвеєрні лінії. Тут працює 145 швей-мотористок.

Розкрійний цех має декілька столів для настилення тканин, стрічкові та ручні електричні розкрійні машини. На першому поверсі добре оформлений зал червоного кутка УВП. Поруч з приміщенням механічної майстерні — ідальня.

УВП сьогодні — це цілком сучасне підприємство, що спеціалізується на пошитті виробів з брезенту та плащ-палатки. Підприємство виконує великі замовлення і випускає товарної продукції на 3 мільйони 720 тисяч карбованців, що в 9,5 раза більше проти плану 1953 року. Прибуток збільшився в 16 разів. Починаючи з 1962 року, робітники і службовці УВП одер-

жали 105 нових упорядкованих квартир.

Разом з підприємством зросли і його люди. 160 чоловік і 4 бригади носять високе звання ударників комуністичної праці. Тих, хто прийшов на УВП першими, тут з любов'ю називають ветеранами праці. Кадровими працівниками УВП стали змінні майстри К. М. Пильник, П. І. Повжик, К. С. Ткаченко, В. В. Удод. До начальника дільниці виріс Л. О. Ментій, контролерами-майстрами працюють Х. Ш. Пінчук, В. І. Тимошенко, виробниче навчання веде О. І. Чантай.

Безперервну роботу закрийного цеху забезпечує крейдувальник Б. М. Марусенко. Інженерами працюють К. А. Лейкіна та О. П. Воронцов. Всі згадані товариші втратили слух в різні періоди життя, але знайшли своє гідне місце в трудовій сім'ї Радянської держави. До цього треба додати, що директор УВП О. Д. Углич та його заступник Я. С. Лисиця теж люди з вадами слуху, але вони добре оволоділи всіма таємницями керівництва і успішно справляються зі своїми обов'язками.

Тепер, коли члени УВП збираються в червоному кутку, або в Будинку культури, то груди бага-

тьох з них прикрашають урядові нагороди за доблесну працю. Так, до 100-річчя з дня народження В. І. Леніна нагороджено 33 чоловіка кращих трудівників, а К. С. Ткаченко — орденом «Знак Пошани». Вона віддала багато зусиль для підготовки кадрів швейників. До речі, Чернігівське УВП за 20 років підготувало фахівців швейного профілю сотні чоловік.

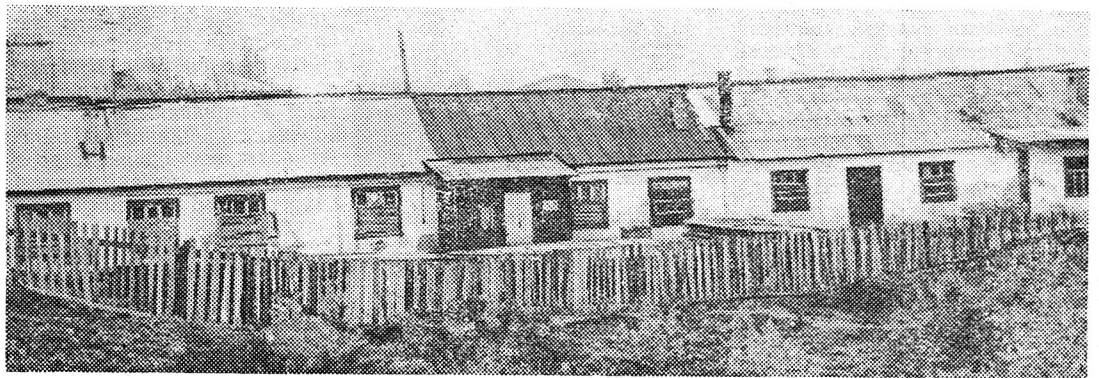
Невпізнаним стало Чернігівське УВП та його люди. За 20 років пройдено нелегкий трудовий шлях,

багато чого досягнуто, але колектив підприємства живе новими планами.

О. КЛИМОК,
інструктор Чернігівського обласного відділу УТОГ.

На фото: директор Чернігівського УВП О. Д. Углич та інженер-економіст О. П. Воронцов обговорюють виробничі справи (перший знімок вгорі). Так виглядає УВП сьогодні (друге фото праворуч). В цій приземкуватій будівлі (фото внизу) розміщувалося Чернігівське УВП раніше.

Фото М. ЖАДАНА.

ГУРТОЖИТОК—ТВІЙ ДІМ

БІЛЯ 12 років минуло з того часу, як перед трудівниками Садгирського учбово-виробничого підприємства гостинно відчинилися двері чотирьохповерхового гуртожитку. Зараз в ньому мешкає 240 чоловік.

І хоч, як бачите, сім'я не маленька, завжди в ньому затішно і, що особливо приємно—надзвичайно чисто. В який куточок ви не заглянете, у всьому побачите дбайливі, хазяйські руки. Девіз мешканців: «Гуртожиток — твій дім» по-справжньому впроваджений в життя.

Душові, побутові кімнати, пральня, прасувальня, кухня—все своїм зовнішнім виглядом говорить про те, що тут живуть не випадкові люди, а справжні господарі, які дбайливо ставляться до спільного майна. А якщо вже сталося порушення, то добра не чекай! Члени ради гуртожитку суворі, але справедливі. Та й як може бути інакше, адже вибрав і віддавав голос за них кожний мешканець на загальних зборах. І тоді винуватись широко просить вибачення, запевняє, що ніколи такого більше не повториться. І це правда, оскільки двічі по цьому питанню рада не збирається.

В цьому році колектив гуртожитку обрав новий склад ради. До неї увійшли почесні трудівники підприємства Ганна Герц, Марія Крайник, Марія Руснак, Борис Остап'юк та інші.

Усі мешканці гуртожитку довіряють обраним, адже вони не тільки дбають про порядок у гуртожитку, але й вміло організову-

ють дозвілля трудівників. Червоний куток гуртожитку — кімната відпочинку давно вже стала місцем вирішення всіх справ мешканців. Тут робітники після напруженого трудового дня можуть відпочити: послухати цікаву лекцію, почитати журнали й газети, подивитись телепередачі.

Червоний куток чудово обладнаний наочною агітацією. На стінах плакати, стенд: «Україна — третій, вирішальний», на якому наведені цікаві факти, цифри, розповідається про розвиток народного господарства, про його планування, соціалістичні зобов'язання членів колективу гуртожитку, екран чистоти тощо.

Вже біля 10 років рада гуртожитку — своєрідний орган самоуправління, — уважно прислухається до побажань мешканців гуртожитку, радиться з ними і в малому й у великому. Тому-то, мабуть, вечори «Запитань і відповідей» проходять дуже цікаво й жваво. Рада готується до таких вечорів заздалегідь. У червоному кутку збирається весь колектив. І починають з усіх боків сипатися пропозиції. Одні хочуть зустрітись на вечорі з лікарем, дівчатам хотілося б познайомитися з новими модами, інші пропонують організувати похід, екскурсію. Бажань, пропозицій багато і всіх не-

обхідно уважно вислухати, до кожного прислухатись, адже мешканці гуртожитку — це не тільки одна сім'я, це перш за все люди, а кожна людина з особливими, тільки йому властивими рисами характеру, запитам.

Тричі на місяць у гуртожитку проводяться рейди по перевірці санітарного стану кімнат. Очолює їх голова санітарної комісії Л. Андроник та член комісії А. Рожко. Дівчата уважно перевіряють загальний стан кімнат і чистоту.

Недавно на дверях 4 кращих кімнат, де живуть ударниці комуністичної праці Г. Вакарчук, Г. Ковальчук та інші з'явилася табличка: кімната комуністичного побуту.

Крім того, в кімнатах, мешканці яких на протязі всього року одержували найвищі оцінки за порядок та охайність — з'явилися нові торшери та стінні годинники, якими їх відзначила рада гуртожитку.

Красиві, сучасні поліровані шафи, гарно заправлені ліжка, живі квіти, килимки — все це радує очі, все по-справжньому схоже на домівку. Тому-то, дівчата, закінчуючи зміну, говорять: пішли додому. А там на них чекають вірні подруги, друзі.

Т. ПРОХОРЧУК.

ВЕТЕРАНИ—ПОРУЧ

Іван Терентійович Криволапов — один з найстаріших ветеранів Українського товариства глухих. Його трудовий шлях тісно і невідомо пов'язаний з життям і діяльністю всього нашого Товариства. І нині, незважаючи на свій вік, І. Т. Криволапов продовжує плідно трудитися на посаді заступника директора по навчально-виховній роботі Київського дослідного підприємства. У будь-який час до нього за порадою приходять молоді спеціалісти, виробничники. І з усіма Іван Терентійович щедро ділиться своїм багатим досвідом організаційно-виховної роботи.

На фото: до І. Т. Криволапова прийшов інженер-конструктор Л. Філанін — голова бюро первинної організації підприємства, щоб спільно вирішити важливу справу.

Фото І. ЩЕРБАНЮКА.

1. ТРУДОВЕ СУПЕРНИЦТВО

ХТО КРАЩЕ

Бригади комуністичної праці майстрів Тамари Григорівни Немолот і Єлизавети Іванівни Гузевої — одні з найкращих на Конопольському УВП. Ці два колективи єднає давня трудова співдружність, традиційне суперництво за краще виконання виробничих завдань.

Цех № 1, в якому працюють ці бригади, спеціалізований на пошитті робочих костюмів. У соціалістичному змаганні між собою ці колективи добилися найкращих трудових досягнень і заслужено носять звання колективів комуністичної праці. Трудові здобутки однієї бригади завжди стають надбанням другої. Все найкраще з нововведень будь-якого колективу переймається іншими. Один за всіх, всі за одного! — прекрасне трудове гасло, яке тут проявляється у повній силі.

Взаємна допомога і підтримка проявляється тут постійно, і це створює оперативність, бойовість і цілеспрямованість у виконанні поставлених завдань. У цьому не мала заслуга майстрів, які вміло організовують роботу бригад.

У вирішенні питань про першість у змаганні між бригадами, крім виробничих показників, береться до уваги стан трудової дисципліни. Тут добре знають, що прогул або інше порушення, позбавляє бригаду першості у змаганні, навіть при високих виробничих показниках. Тому у кожного члена бригади гостре відчуття відповідальності за себе й інших. А бригади, які носять звання колективів комуністичної праці, уже цим зобов'язані бути прикладом для інших колективів. Високе звання — це трудова відзнака, що зобов'язує до нових, ще вищих звершень.

Вміло спланувати роботу на день, місяць, квартал — турбота майстрів. В цьому вони відчувають підтримку не тільки своїх колективів, а й інших бригад підприємства та адміністрації.

Тамара Григорівна з теплою говорить про роботу розкрийно-заготівельного цеху. Завдяки злагоженій роботі розкрийників цех

№ 1 має змогу працювати з повним навантаженням. Майстер з гордістю називає найкращих трудівників зміни В. Якименко, Г. Герасименко, К. Солдатенко, О. Шевченко, О. Доценко, М. Дзекелева та багато інших, які є гордістю не тільки свого колективу, а й усього підприємства.

У бригаді Єлизавети Гузевої найкращих показників досягли Галина Троценко, Ніна Туркова. Більше 20 років працює на підприємстві Марія Федорівна Костюченко. Нині вона працює контролером. Вимоглива до себе, Марія Федорівна ретельно слідкує за виготовленою продукцією.

— Вони, — говорить вона посміхаючись, — немов змовилися, працюють без браку. — Це, щоб мені полегшити роботу, чи що? Але контроль є контроль. Хай як добре не працюють швеї, хай до УВП не надходять рекламції, а контроль повинен бути.

У соціалістичному змаганні двох бригад росте трудова майстерність і проходить робітничий гарт молоді. Хто б не був попереду, а виграють усі. На передовиків рівняються, за ними йдуть. У цьому запорука нових успіхів.

РОБІТНИЧА ГОРДІСТЬ

Біографія Василя Григоровича Якименка проста, робітнича. Сімнадцятирічним юнаком прийшов він на Конопольське УВП. Життєвий досвід його був надто скромний — нетривале навчання в школі, міцні руки, які тягнулися до роботи.

Ще під час виробничого навчання Василь показав себе тямущим і працьовитим, успішно оволодів виробничими знаннями. Досвід прийшов пізніше.

Перед тим, як нас познайомили, я уявляв цього чоловіка незвичайним, що чимось виділяється серед інших. Та ясність вніс старший майстер Сергій Миколайович Півень.

— Чудова людина, — сказав він, — В. Г. Якименко заслуговує на те, щоб про нього знали не тільки на УВП. Колектив його виховав, виростив, дав міцні крила і пугівку у життя. Тут його добре зна-

ють від робітника до директора... Переді мною стоїть сорокарічний, кремезний, середнього зросту чоловік. Перше, що мені впало у вічі — це допитливий і уважний погляд. В робочий час поговорити не вдалося. Виручила майстер Тамара Немолот.

Коротка і щира розповідь майстра згадалася, коли я знайомився із лаконічними записами у трудовій книжці. З 1950 року Василь Григорович незмінно працює на УВП. Сторінки густо списані подяками, а також нагородженнями. 31 запис — і все подяки за сумлінну працю. Ударник комуністичної праці, «Майстер — золоті руки», «Відмінник соціалістичного змагання».

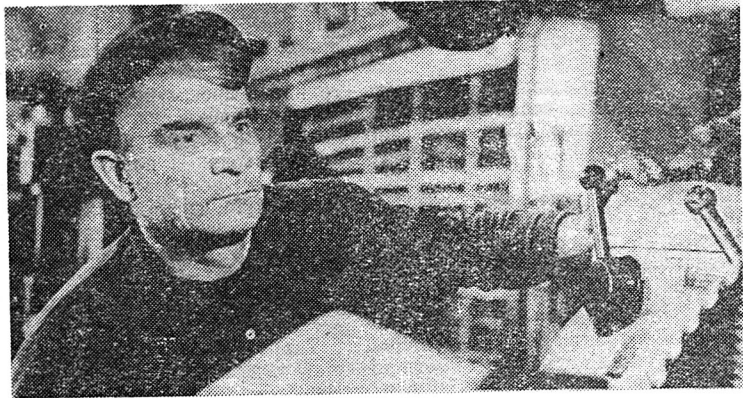
Якщо у Василя Григоровича є вільна від роботи хвилинка — він не витрачає її даремно. Перевірить устаткування, приготує все необхідне... В роботі уважний, на перший погляд аж надто повільний. Але це лише так здається. Насправді ж його рухи розраховані, нічого зайвого. Це не що інше, як професійна майстерність.

Пригадуються десь почути хороші слова: «Хто не був учнем, той не стане майстром, але і той не стане майстром, хто тільки наслідує вчителя». Трудова майстерність Василя Якименка — це, наперед, наполегливість у роботі, пошуки свого власного шляху, запозичення кращого досвіду інших, яке він по-своєму не тільки використовує, а й удосконалює.

Працюючи на завершальних операціях пошиття, він розуміє відповідальність і важливість своєї роботи. Наметування петель — завершальна стадія пошиття одягу і Василь Григорович виконує її якнайкраще. Адже в костюм вкладає працю всього колективу. А честь колективу — це і його честь. Відділ технічного контролю, яким би не був прискіпливим, про його роботу тільки високої думки. Цим Якименко виправдовує і своє високе звання і довіря колективу.

Це, мабуть, і є робітнича зрілість поєднана з майстерністю, коли людина вірить у свої сили і відає їх для спільної справи.

Ф. САВЕНКО.

В інструментальному цеху Харківського заводу «Серп і молот» трудиться член УТОГ Михайло Одинцев. Більш як двадцять років праці віддав ветеран підприємству. Нині ударник комуністичної праці успішно трудиться над завершенням завдань третього, вирішального року дев'ятої п'ятирічки. Змінні завдання виконує на 160 процентів.

На знімку: М. ОДИНЦЕВ.

Фото П. МІНДЕЛЯ.

КУРС НА НОВУ ТЕХНІКУ

Для підвищення продуктивності праці і поліпшення якості продукції велике значення має впровадження нової техніки у виробництво. Це добре розуміють на Сумському учбово-виробничому підприємстві. За останній рік силами механіків-наладчиків тут замінено 10 машин 22-го класу на більш продуктивні машини 97-го класу. Цю роботу виконали наладчики — ветерани підприємства Л. Майбородюк, а також М. Борисенко, Л. Бабаков, електрик В. Денисенко, слюсар І. Нагорний під керівництвом головного механіка УВП Гната Яковича Коноваленка.

На рахунку бригади наладчиків багато хороших справ. Так, своїми силами колектив переобладнав швейні одностолкові машини 51-го класу на двостолкові. Це дало можливість одночасно виконувати дві операції. Крім того, колектив обладнав у швейному та промірному цехах вентиляцію й встановив інші механізми.

Освоєння нової техніки було доручено передовикам підприємства — швеям Ксенії Ковбасі, Тетяні Сергієнко, Аллі Завалій. Безпосередню допомогу на робочих місцях їм надавали майстри А. Машиць, Е. Зіненко, С. Гринкевич.

Спочатку, звичайно, багато швей-мотористок не хотіли освоювати нову техніку. Боялися, що не справляться. Так, наприклад, Віра Лопатка, виконання норм денного виробітку якої становить тепер 110—120 процентів, вважала, що їй й на машині 22-го класу теж непогано працювати. Освоювати машину 97-го класу нізачо не хотіла. Це було декілька місяців тому. Спитайте зараз у трудівниці, на якій машині працювати краще? У відповідь посмішка. Робітниці навіть соромно згадувати той час, коли так боялася нового.

Тепер Віра Лопатка говорить:

— Машину 97-го класу ніколи не залишу, звичайно, якщо не з'явиться ще новіша техніка. Тоді вже буду першою!

Такої ж думки і всі швей-мото-

ристи підприємства. І це не дивно, адже кожному в решті-рештає зрозуміло перевага нового устаткування. Особливо, коли в цьому переконаєшся сам.

Багато зроблено бригадою головного механіка і в цьому році. За п'ять місяців 17 машин 22-го класу замінено на високопродуктивні машини 97-го класу, встановлено п'ять машин 697-го класу, а також одну машину 252-го класу, що дало можливість не тільки вивільнити одного чоловіка, але й значно підвищити продуктивність праці.

Таким чином, за п'ять місяців нинішнього року Сумським учбово-виробничим підприємством вже виконано план по впровадженню нової техніки. Це вже тепер принесло підприємству значний економічний ефект.

Попереду у колективі наладчиків багато роботи. Планується встановити ще 5 машин 97-го класу, зробити необхідне переобладнання старого устаткування. До кінця року від впровадження нової техніки трудівники підприємства прагнуть добитися 2 тисячі карбованців економічного ефекту.

Г. ДЯЧОК.

На Сімферопольському УВП Н. М. Александрова працює швейно-мотористкою. В роботі вона показує зразки високопродуктивної праці, дисциплінованість. Її щоденний виробіток становить 140—145 процентів норми.

Розгорнувши змагання за дострокове виконання завдань п'ятирічки, Надія Миколаївна вже сьогодні трудиться у рахунок червня 1974 року.

На фото: ударниця комуністичної праці Н. Александрова.

Фото І. БЕРЕЗНЯКА.

БІЛЬШЕ, ВИЩОЇ ЯКОСТІ

Ритмічно, стабільно працює колектив Івано-Франківського УВП у третьому, вирішальному році дев'ятої п'ятирічки. Нарощуючи випуск швейних виробів, на підприємстві велику увагу приділяють підвищенню їх якості.

А щоб змагання за високу якість продукції стало повсякденним і набрало ще ширшого розмаху, на підприємстві оперативно аналізують і виправляють упущення в роботі — несправність обладнання, порушення технології виробництва тощо.

Більш предметним став контроль за впровадженням технологічних засобів, спрямованих на підвищення якості. Так, за останній час в цехах УВП встановлено чотири машини 408-го класу, а також електрозакрійні настільні машини. Крім цього, тут впроваджують раціоналізаторські пропозиції, які сприяють підвищенню продуктивності праці та якості продукції. Наприклад, маркування крою за пропозицією З. В. Нежинець та О. В. Луцишини підвищує продуктивність праці на 10 процентів і дає економічний ефект понад 200 карбованців.

Організаційні та технічні заходи на підприємстві тісно пов'язують з вивченням і поширенням передового досвіду. Велику масово-виховну роботу проводять у своїх бригадах майстри А. Г. Скробач та О. М. Василів. Вони не пройдуть мимо жодного випадку порушення трудової чи технологічної дисципліни. Особливо активно ведуть боротьбу за якість продукції у бригаді А. Г. Скробач. Тут практикують колективне обговорення кожного випадку браку. Винний у цьому відповідає перед своїми товаришами по праці.

Кращі робітниці підприємства Віра Михнюк, Віра Іванова, Марія Мочерняк, Стефанія Фіщик та Ольга Малярська щедро діляться своїм передовим досвідом роботи з молодими виробничниками.

Творчо поставилися до підприємств і до почину ткалі Яковлевського льонокомбінату Московської області А. В. Смирнові «П'ятирічку — за чотири роки!» Тут є чимало трудівниць, котрі працюють зі значним випередженням виробничого графіка, з дня у день пере виконують свої виробничі завдання. Наприклад, Марія Дякун вже працює в рахунок липня 1974 року, а Віра Руснак та Василь Мельницький — в рахунок травня, Євгенія Ковбас — в рахунок березня, Іван Приймак та Ірина Франківська — в рахунок лютого 1974 року. І таких виробничниць на УВП чимало.

Двічі на тиждень на підприємстві проводять дні якості. Громадські контролери беруть у кожній бригаді по десять сорочок і перевіряють якість виконаних операцій.

Великого значення у виховній роботі має поєднання моральних і матеріальних стимулів праці. Результати змагання за випуск продукції високої якості детально аналізуються, призові місця присуджують при обов'язковій умові виконання плану. Підсумки підбивають щомісяця. Переможців відзначають вимпелом та грошовою премією (за перше місце — 300 карбованців, за друге — 200). Але присуджені нагороди вручають лише раз у квартал тій бригаді, яка займала перше місце кожного місяця з урахуванням бальної системи підведення підсумків змагання.

Вшановують переможців змагання на загальних робітничих зборах. Тут розповідають про людей, котрі здобули першість. Разом з тим не залишають у тіні й тих, хто відстає. Питання ставиться так: чому не вчинили у новаторів? Чому не переймаєш їх кращий досвід? Що заважає працювати продуктивніше?

Більше продукції, кращої якості, з меншими затратами! — під таким девізом трудяться сьогодні швейники Івано-Франківська.

Н. ПОКУТСЬКА.

Шана за працю

В Стрийському міськпобуткомбінаті працює компактна група у складі 11 чоловік. Це — майстри індошви, ударники комуністичної праці. Такі, як Єва Дударчук, подружжя Мирослав і Марія Корещькі, Стефанія Коряга працюють по 15—20 років.

Мешканці Стрия і навколишніх

сіл знають, що в цьому ательє майстри завжди добре виконають твоє замовлення. Вони шють гарні чоловічі та жіночі пальта, костюми, плаття.

Профорганізація і адміністрація побутового комбінату високо оцінили їхню роботу, нагородивши їх почесними грамотами і присвоїли звання ударників комуністичної праці. Їх портрети занесені на Дошку пошани побутокмбінату і Будинку культури. Багатьом щорічно вручають пугівки в санаторії та будинки відпочинку.

Р. ЗБОРІВСЬКИЙ.

Львівська обл.

Понад 10 років трудиться на Садгирському учбово-виробничому підприємстві Зінаїда Медвідь. Вона чудово оволоділа професією плетільниці і тепер щоденно виконує норми виробітку на 115-120 процентів.

Третью, вирішальному — ударні темпи! — ось її девіз.

На фото: ударниця комуністичної праці Зінаїда Медвідь.

НАШЕ ЖИТТЯ 3

Субота, 2 червня 1973 р.

ОРИГІНАЛЬНОМУ ЖАНРУ— ДОПОМОГУ Й УВАГУ!

Фестиваль самодіяльного мистецтва, присвячений 50-річчю утворення СРСР, показав, що поруч з розвитком таких жанрів художньої самодіяльності, як драматичний, естрадний і танцювальний, помітно зросла кількість виконавців ілюзій — представників так званого оригінального жанру.

Це викликало невідкладну потребу провести з ілюзіоністами другий республіканський семінар (вперше такий семінар було проведено в 1970 році).

Протягом восьми днів проходив цей цікавий семінар, організований науково-методичним кабінетом клубної роботи УТОГ разом з Курсовою базою. Його учасники прибули до Києва з різних міст, щоб підвищити свою майстерність в улюбленому жанрі ілюзії, якому вони віддають весь свій вільний час.

За порівняно короткий строк викладачі семінару, досвідчені майстри оригінального жанру, дали його учасникам все, що змогли. Поруч з теоретичними лекціями програмою семінару були передбачені також і практичні заняття.

Немало часу було відведено показові, освоєнню й ретельному відпрацюванню трюків, роботі з дрібною апаратурою, а також процесу виготовлення апаратури з дерева, металу і пластмаси.

Особливу увагу було приділено маніпуляторам виняткова трудність роботи яких заснована на віртуозному, витонченому тренуванні пальців обох рук. Учасникам семінару продемонстрували своє чудове мистецтво ілюзії, маніпуляції та жонглювання студенти республіканської студії естрадно-циркового мистецтва.

Для учасників семінару було організовано культпохід до цирку. У наполегливій і напруженій роботі непомітно промайнуло 8 днів. І ось настав останній день семінару, що завершився зустріччю його учасників з представниками

Центрального правління УТОГ, Курсової бази та науково-методичного кабінету клубної роботи.

Зав'язалася невимущена розмова. О. Нествед (Харків), В. Глодін (Луцьк), Л. Овчаренко (м. Олександрія Кіровоградської області) та інші подякували за організований семінар, а Н. Мамот (Конотоп), В. Скурчинський (Київ) внесли пропозиції, спрямовані на поліпшення умов роботи ілюзіоністів на місцях.

Після семінару відбувся перший республіканський конкурс ілюзіоністів культиказадів УТОГ.

У переповненому залі Київського Палацу культури імені А. В. Луначарського протягом двох днів демонстрували своє мистецтво учасники конкурсу. Їх виступи оцінювали журі до складу якого входили: заслужений працівник культури УРСР, старший викладач республіканської студії естрадно-циркового мистецтва В. С. Яловий, лауреат першого українського конкурсу майстрів естради, викладач студії естрадно-циркового мистецтва М. Н. Кербіцький; артист оригінального жанру, лауреат міжнародного конкурсу фокусників «Прага-66» Я. М. Вітебський та інші.

Любо було глянути, як виступали наші хлопці на цьому відповідальному змаганні.

Учасники конкурсу (всього їх було 23 чоловіки) — не професіонали, а любителі — члени УТОГ, робітники УВП та інших підприємств республіки. І все ж, виступи багатьох з них, як свідчать члени журі, були на професійному рівні. Приємно було дивитися на таких молодих і талановитих виконавців, як маніпулятор М. Лойтер або ілюзіоніст В. Глодін.

За постановою журі призіві місця розподілилися так:

Перше місце поділили між собою Ірина та Олег Нестведи

(Харків) і Валентина та Володимир Скурчинські (Київ).

Друге місце поділили: Валентин Дубовицький, Олександр Білов, Володимир Петровський (Одеса) та Михайло Лойтер (Миколаїв).

Третє місце поділили: В. Глодін

(Луцьк), Г. Кир'язев і Л. Середа (Донецьк), І. Пузій та А. Литвиненко (Полтава).

Заохочувальні премії присуджено Н. Мамоту (Конотоп), А. Давидову (Єнакієво), М. Королію (Севастополь).

Переможці конкурсу нагороджені цінними подарунками і дипломами.

Масові ігри та лотерея, що їх проводив в антрактах між виступами спеціально запрошений для цього масовик-конферансьє, перетворили конкурс на справжнє свято, сповнене веселощів і радості. І глядачі одержали велику естетичну насолоду.

— Це чудово і з точки зору організації, і художньої, — заявив голова журі В. С. Яловий. — Ми будемо клопотати перед Міністерством культури УРСР, щоб подібний конкурс організували також

і серед ілюзіоністів-професіоналів.

Перший республіканський конкурс ілюзіоністів УТОГ показав, що завдяки копіткій і наполегливій роботі, наші виконавці-ілюзіоністи домоглися великих успіхів. Їх потрібно закріпити, розвиваючи далі цей важкий і разом з тим цікавий жанр мистецтва.

Обласним відділом УТОГ і директором Будинків культури та клубів слід подавати виконавцям ілюзій повсякденну, дійову і прак-

тичну допомогу, щоб постійно зростала їх виконавська майстерність.

І. САПОЖНИКОВ,
директор науково-методичного кабінету УТОГ.

О. САВИЦЬКА,
методист оригінального жанру.

На фото: викладачі республіканської студії естрадно-циркового мистецтва, дипломант міжнародного конкурсу фокусників «Прага-66» Я. М. Вітебський (вгорі) і лауреат республіканського конкурсу естради М. М. Кербіцький демонструють учасникам семінару черговий фокус з хусточкою.

Фото І. ЩЕРБАНЮКА.

СПОРТИВНІ ВІСТІ

* * *

Нещодавно на стадіоні «Металург» міста Донецька відбулися обласні змагання з легкої атлетики.

В змаганнях взяли участь шість команд: Донецька, Жданова, Макіївки, Краматорська, Слов'янська та Єнакієво.

Всього в змаганнях взяло участь 36 чоловік.

В бігу на 200 метрів першим фінішував В. Кондауров, який завоював диплом 1 ступеня. Серед інших видів програми краще за всіх виступили О. Глухенький (стрибки в висоту), О. Калина (метання диску).

В результаті змагань з легкої атлетики перехідний кубок і диплом 1 ступеня завоювала команда міста Жданова. На другому місці — спортсмени м. Донецька, на третьому — м. Макіївки.

Б. ТУРКІН.

* * *

Нещодавно у Києві відбулись змагання борців вільного стилю на першість Українського республіканського спортивного товариства «Спартак». Серед 120 учасників виступав і борець середньої вагової категорії, член УТОГ майстер спорту СРСР, одесит Ілля Черчес.

У чотирьох поєдинках із спортсменами Києва та Чернівців — І. Черчес завоював чисті перемоги і зайняв перше місце. Йому вручено грамоту, медаль чемпіона та грошову премію.

Всі, хто завоював призові місця, нині готуються до вирішальних поєдинків на першість Всесоюзного спортивного товариства «Спартак», що відбудеться у червні в місті Караганді.

Зараз І. Черчес посилено готується до XII Міжнародних спортивних ігор глухих.

К. МИХАЙЛЕНКО.

ЧИТАЧІ ПОВІДОМЛЯЮТЬ:

Один цікавий день

Нещодавно учасники художньої самодіяльності Чернігівського Будинку культури виїздили до міста Сосниці, де виступили з концертом перед учнями школи-інтернату.

Ми знали, що в Сосниці є літературно-меморіальний музей О. П. Довженка і вирішили відвідати його.

На околиці чарівної Сосниці стоїть невелика селянська хатина. Понад 100 років біліє вона своїми стінами, ніби запрошуючи перехожих: «Заходьте, будь ласка!» В цій простій хатині під солом'яною стріхою народився О. П. Довженко, видатний український письменник, один із основоположників радянського кіно.

Все привертало нашу увагу. І колосся з традиційним журавлем, і дерев'яне відець, і предмети домашнього вжитку. На стіні портрет Т. Г. Шевченка — улюбленого поета в родині Довженків. І колоска, в якій мати колихала ма-

ленького Сашка. В другій кімнаті — портрети батьків О. П. Довженка.

В 1965 році на подвір'ї садиби встановлено погруддя видатного кіномитця і збудовано новий будинок, в якому розміщено літературні експонати, документи, особисті речі, фотографії і численні кінодокументи. Крок за кроком перед нами розкривалося багатогранне і прекрасне життя видатного кінорежисера, автора багатьох кінокартин.

Схвилювані і радісні від побаченого ми поверталися до школи-інтернату, де відбулася тепла і щира зустріч між учнями та колишніми її випускниками. Господарі і гості ділилися спогадами, планами на майбутнє і своїми успіхами.

Так пройшов один день учасників художньої самодіяльності Чернігівського Будинку культури.

А. ОТРЮХ.

художній керівник Будинку культури.

Так тримати!

Мені, як перекладачеві, доводиться працювати серед членів УТОГ компактною групі на херсонському суднобудівному заводі. Тут працює Рудник Михайло, про якого й хочеться коротко розповісти.

Михайло прийшов на завод в 1968 році і з перших же днів зарекомендував себе як найкращий виробничник і чудовий товариш. Він користується великим авторитетом у колективі, на все знаходить час, вміє не тільки добре працювати, а й чудово відпочивати.

Без його участі не проходить жодного виступу гуртка худож-

ньої самодіяльності або виїзду агіткультбригади в село. Михайло не тільки завжди активно готується до виступів на сцені, а й допомагає товаришам.

Портрет М. Рудника багато років прикрашає Дошку пошани суднобудівного заводу міста Херсона. За підсумками соціалістичного змагання на честь 50-річчя утворення СРСР його визнано на підприємстві «Кращим за професією».

Так тримати, Михайле!

Н. ПЕРОВА,

перекладач Херсонського обласного УТОГ.

**В. о. редактора
П. БУЛАТОВ.**

Наша адреса: 252005, м. Київ-5, вул. Червоноармійська, 74, тел. 67-38-43.

«Наша жизнь» — орган Центрального правління Українського общества глухих.

Київ, друк. УВП-3, зам. 655—5000. 73 р.

ЯК НАРОДЖУЄТЬСЯ ПРОГНОЗ?

Вдень і вночі на воді, суші і в повітрі несуть трудову вахту вартів погоди — гідрометеорологи. Як передбачають вони погоду? Що дають їх прогнози народному господарству?

На одній із тихих вулиць Києва — Золотоворітській, стоїть будинок Республіканського управління гідрометеослужби. І вдень і вночі тут безгавно виступають телетайпи, веде діалог з метеорологічними штучними супутниками Землі електронно-обчислювальна машина, приймає знімки фототелеграф.

— Саме тут, у відділі зв'язку, — розповідає заступник начальника управління М. О. Абашин, — зосереджується вся інформація про погоду. Надходить вона у вигляді закодованого тексту з метеорологічних станцій, обсерваторій, кораблів. Про явища в різних шарах атмосфери нас інформують радіозонди, спеціальні літаки, геофізичні ракети, як бачите, штучні супутники Землі. З усієї республіки і далеко з-за її меж ми дістаємо повідомлення про температуру і вологість повітря, атмосферний тиск, напрямок і швидкість вітру тощо. Матеріал розшифровується, визначаються прогнози.

Передбачення погоди, як правило, складають на добу, найближчі

два-три дні, тиждень. Довгострокові — місячні, сезонні та річні — складає Гідрометеорологічний науковий центр СРСР, що є одним з трьох (ще Вашингтонський і Мельбурнський) у системі Всесвітньої служби погоди.

— Миколо Олександровичу, ну, от, скажімо, прогноз готовий. Наскільки можна бути певним в його правильності?

— Звичайно, важко передбачити найменші дрібниці. Вченим і спеціалістам, особливо при складанні довгострокових прогнозів, іноді ще не вистає об'єктивних даних про «механізм» атмосферних процесів, які зумовлюють ті чи інші зміни в погоді на Землі. Тому для більшої гарантії довгостроковий прогноз, наприклад місячний, уточнюється періодичним, періодичний — довшим. Завдяки електронно-обчислювальним машинам, радіолокаторам, штучним супутникам Землі та іншим сучасній техніці надійність прогнозування за останні десять років підвищилася з 65—75 до 80—90 процентів. Метеорологи дістали змогу вивчати атмосферні явища в глобальному масштабі, ширше обмінюються інформацією, провадять у розв'язанні кардинальних проблем спільні наукові пошуки. Цінний матеріал дали, зокрема, недавні дослідження радянських і

американських учених у Баренцовому морі. Ще більше чекаємо від «тропічного експерименту», який Всесвітня служба погоди організовує наступного року в екваторіальних широтах.

— Одне з головних завдань служби погоди — заздалегідь попереджати про небезпечні природні явища. Що ви можете сказати з цього приводу?

— Лише за минуле п'ятиріччя завдяки вчасному попередженню про ті чи інші несприятливі метеорологічні умови народне господарство країни уникло збитків на суму близько чотирьох мільярдів карбованців. Тільки в сільському господарстві нашої республіки з допомогою синоптиків торік вдалось відвернути втрати на 80 мільйонів карбованців. Скажімо, своєчасне попередження про заморозки 2—3 жовтня минулого року на Житомирщині допомогло врятувати в колгоспах і радгоспах області 400 тисяч тонн картоплі, 200 тисяч тонн цукрових буряків, багато городини та садовини. Передбачення ж запізненого льодоставу цієї зими на Дунаї дозволило продовжити інтенсивні перевезення вантажів до Болгарії, Югославії та інших країн, перевиконати план і заощадити значні кошти.

В. ОЧАН.